

Житомирський державний університет імені Івана Франка
ННІ педагогіки
Кафедра теорії та методик дошкільної й інклюзивної освіти

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ /
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ**

з освітньої компоненти

Мистецьке рукоділля

**для підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Галузь знань відповідно до переліку (<https://zu.edu.ua/offic/licence.pdf>)
Спеціальність відповідно до переліку (<https://zu.edu.ua/offic/licence.pdf>)
Предметна спеціальність відповідно до переліку <https://zu.edu.ua/offic/pr-pred-spec.pdf>
Спеціалізація відповідно до переліку <https://zu.edu.ua/offic/pr-pred-spec.pdf>
Освітня програма відповідно до переліку <https://eportfolio.zu.edu.ua/op/department/0>
Факультет/ННІ <https://eportfolio.zu.edu.ua/op/>

Житомир 2025

УДК 37.016:746:372.2(072)
М 17

*Рекомендовано до друку Вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка (протокол № 2 від 3.02.2025 р.)*

Рецензенти:

Іван КОНОВАЛЬЧУК – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методик дошкільної й інклюзивної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Катерина ДЕМЧИК - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Лілія КУЧИНСЬКА – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін, методист з дошкільної освіти лабораторії методичного забезпечення КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР

М 17   Максимова О.О., Гужанова Т.С., Панченко Є.С.

Методичні рекомендації до організації самостійної / індивідуальної роботи з освітньої компоненти «Мистецьке рукоділля». Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2025. 27 с.

Посібник містить методичні рекомендації щодо організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти з освітньої компоненти «Мистецьке рукоділля». Матеріал спрямований на розвиток творчих і практичних навичок, необхідних для педагогічної діяльності, з акцентом на засвоєння технік художнього рукоділля та їх використання у роботі з дітьми дошкільного віку.

УДК 37.016:746:372.2(072)

© О.О. Максимова, Т.С.Гужанова, 2025
© Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2025

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Опис освітньої компоненти «Мистецьке рукоділля».....	6
Структура освітньої компоненти.....	7
Завдання для самостійної роботи №1 на тему «Сучасні технології художньої праці в роботі з дітьми дошкільного віку. Формування предметно-практичної, технологічної, мистецько-творчої компетентності у дітей дошкільного віку на заняттях та поза заняттями».....	9
Завдання для самостійної роботи №2 на тему «Технології роботи з папером . Витинанка та її виготовлення дітьми».....	10
Завдання для самостійної роботи №3 на тему «Кусудама і квілінг – види декоративного мистецтва».....	11
Завдання для самостійної роботи №4 на тему «Техніка торцювання в роботі з дітьми».....	12
Завдання для самостійної роботи №5 на тему «Робота з тканиною. Українська народна вишивка, її символічність».....	14
Завдання для самостійної роботи №6 на тему «Технологія мокрого і сухого валяння».....	15
Завдання для самостійної роботи №7 на тему «Вироби з атласної стрічки. Ниткова графіка».....	16
Завдання для самостійної роботи №8 на тему «Виготовлення м'яких іграшок з різних матеріалів».....	17
Завдання для самостійної роботи №9 на тему «Бісероплетіння в роботі з дітьми».....	18
Завдання для самостійної роботи №10 на тему «Дитячий дизайн. Техніка «Декупаж».....	19
Завдання для самостійної роботи №11 на тему «Оформлення фотографій, книжок, блокнотів в техніці скрапбукінг».....	21
Завдання для самостійної роботи №12 на тему «Виготовлення іграшок та квітів з фоамірану».....	22
Завдання для самостійної роботи №13 на тему «Плетіння з паперової лози».....	24
Завдання для самостійної роботи №14 на тему «Конструктивно-моделювальна діяльність з дітьми дошкільного віку. Калейдоскоп своїми руками. Поробки з природного та покидькового матеріалу».....	25
Завдання для індивідуальної роботи № 1 на тему «Сучасні технології художньої праці в роботі з дітьми дошкільного віку. Формування предметно-практичної, технологічної, мистецько-творчої компетентності у дітей дошкільного віку на заняттях та поза заняттями».....	27

ПЕРЕДМОВА

Сучасний педагог має бути творчою особистістю, здатною генерувати цікаві ідеї для організації занять. Мистецьке рукоділля дає змогу майбутнім вихователям розвивати власні художньо-творчі здібності, навчає працювати з різними матеріалами (натуральними, вторинними, текстильними тощо), створювати цікаві поробки та організовувати діяльність дітей у конструктивних, образотворчих та декоративних видах роботи. У програмі дошкільної освіти значна увага приділяється розвитку дрібної моторики, художньо-естетичної культури та самовираження дітей через творчість. Рукоділля дозволяє педагогам використовувати різноманітні методи, щоб забезпечити всебічний розвиток дитини відповідно до вимог сучасної освіти. Рукоділля є потужним інструментом для інтеграції освітніх напрямів: розвитку сенсорики (робота з різними текстурами, кольорами, формами), елементарних математичних уявлень (розрахунок розміру, створення правильної форми, врахування пропорцій), природничо-екологічної компетентності (під час роботи з природними та залишковими матеріалами), мовлення (опис процесу створення виробу) та ін. Через ознайомлення з різними видами художнього ремесла (вишивка, плетіння, витинанка) майбутні педагоги опановують техніки, які сприяють збереженню національної культурної спадщини, і передають ці знання дітям. Таким чином, дисципліна "Мистецьке рукоділля" не лише розширює професійний арсенал майбутніх вихователів, але й сприяє їхній творчій самореалізації, допомагаючи стати інноваційними й ефективними педагогами, здатними виховати гармонійно розвинену особистість дошкільника.

Мета вивчення освітньої компоненти: оволодіння здобувачами уміннями перетворювати світ в різних техніках художньої праці; розширення їх уявлень про різні види художньо-продуктивної діяльності, оволодіння методичними засадами формування у дітей технологічної та мистецько-творчої компетентностей; розвиток творчого потенціалу здобувачів.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

1. Розкрити майбутнім фахівцям в галузі дошкільної освіти особливості різних технік мистецького рукоділля.
2. Оволодіння практичними уміннями роботи в різних техніках художньої праці.
3. Ознайомлення студентів з теоретичними та дидактичними аспектами організації художньої праці дітей в ЗДО.
4. Розвиток умінь планувати, організовувати, аналізувати предметно-перетворювальну, художньо-продуктивну діяльність дітей.

Здобувач повинен знати:

- Способи роботи в різних техніках художньої праці.
- Засоби художньої виразності в різних техніках роботи.
- Вимоги до планування та організації різних форм художньо-продуктивної діяльності дітей у ЗДО.

- Інноваційні технології художньо-продуктивної, предметно-перетворювальної діяльності.

- Основи забезпечення безпеки діяльності дітей під час організації художньо-продуктивної діяльності.

Здобувач повинен вміти:

- Добирати згідно поставлених освітніх завдань відповідні техніки ручної праці з дітьми.

- Володіти способами і прийомами роботи з різним матеріалом, засобами художньої виразності відповідно до обраної техніки художньо-продуктивної діяльності.

- Організовувати художньо-продуктивну діяльність дітей в ЗДО.

- Розвивати у дітей креативність як базову якість особистості.

- Володіти соціальними навичками (*soft-skills*): умінням комунікувати, мати навички роботи в команді, управління часом, бути гнучким та адаптивним, мати лідерські якості.

ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП / ОНП рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 4	відповідно до переліку (https://zu.edu.ua/offic/licence.pdf)	Вибіркова	
	відповідно до переліку (https://zu.edu.ua/offic/licence.pdf)		
Модулів – 1	відповідно до переліку https://zu.edu.ua/offic/pred-spec.pdf	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		4-й	
Тижневих годин для денної форми: аудиторних – 4,2 самостійної роботи студента – 5,9	відповідно до переліку (https://zu.edu.ua/offic/licence.pdf)	Лекції	
		12 год.	4 год.
		Практичні / семінарські	
		28 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		78 год.	108 год.
Індивідуальна робота			
2	2	Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми – 33% : 64%

для заочної форми – 8 % : 92%

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви тем	денна форма						Заочна форма					
	Всього	у тому числі					Всього	у тому числі				
		Лекції	Практичні/Семінарські заняття	Лабораторні заняття	С.амостійна робота	Індивідуальні заняття		Лекції	Практичні/Семінарські заняття	Лабораторні	С.амостійна робота	Індивідуальні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I. Технології художньої праці в роботі з дітьми. Основи дитячого дизайну												
Тема 1. Сучасні технології художньої праці в роботі з дітьми дошкільного віку. Формування предметно-практичної, технологічної, мистецько-творчої компетентності у дітей дошкільного віку на заняттях та поза заняттями.	8	1	2		3	2	8	1			5	2
Тема 2. Технології роботи з папером . Витинанка та її виготовлення дітьми.	7	1	2		4		7				7	
Тема 3. Кусудама і квілінг – види декоративного мистецтва	7	1	2		4		7		1		6	
Тема 4. Техніка торцювання в роботі з дітьми	8	1	2		5		8				8	
Тема 5. Робота з тканиною. Українська народна вишивка, її символічність	7		2		5		7				7	
Тема 6. Технологія мокрого і сухого валяння	8	1	2		5		8		1		7	
Тема 7. Вироби з атласної стрічки. Ниткова графіка.	8	1	2		5		8		1		7	
Тема 8. Виготовлення м'яких іграшок з різних	10	1	2		7		10	1			9	

матеріалів.												
Тема 9. Бісероплетіння в роботі з дітьми	7		2		5		7				7	
Тема 10. Дитячий дизайн. Техніка «Декупаж»	10	1	2		7		10	1			9	
Тема 11. Оформлення фотографій, книжок, блокнотів в техніці скрапбукінг.	10	1	2		7		10	1	1		8	
Тема 12. Виготовлення іграшок та квітів з фоамірану.	10	1	2		7		10		1		9	
Тема 13. Плетіння з паперової лози.	10	1	2		7		10				10	
Тема 14. Конструктивно-модельовальна діяльність з дітьми дошкільного віку. Калейдоскоп своїми руками. Поробки з природного та покидькового матеріалу	10	1	2		7		10		1		9	
Усього годин	120	12	28		78	2	120	4	6		108	2

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАЦІ В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ. ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНОЇ, ТЕХНОЛОГІЧНОЇ, МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ ТА ПОЗА ЗАНЯТТЯМИ

Завдання для самостійної роботи:

1. Дослідити сучасні технології художньої праці. Виберіть одну з сучасних технологій, яку можна застосувати в художній діяльності з дітьми дошкільного віку (наприклад, використання 3D-ручок, кінетичного піску, писанкарство тощо). Підготуйте презентацію (10-12 слайдів), де опишіть технологію, її переваги та можливості для розвитку творчих і практичних навичок дітей.

2. Розробка заняття з використанням технологій. Створіть план-конспект заняття для дітей дошкільного віку з використанням обраної сучасної технології. Включіть опис етапів заняття, матеріалів, цілей, методів, очікуваних результатів, а також ідей для закріплення матеріалу поза заняттям.

3. Аналіз предметно-практичної, технологічної та мистецько-творчої компетентності. Проаналізуйте компетентності, які формуються у дітей в процесі виконання різних художніх завдань, і складіть рекомендації для вихователя, як сприяти розвитку цих компетентностей на прикладі конкретних творчих завдань.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Дослідження технологій художньої праці: вивчіть приклади сучасних технологій, що сприяють розвитку творчості та практичних навичок. Ви можете використовувати інтернет-ресурси, спеціалізовану літературу або статті. Зверніть увагу на матеріали, інструменти, які використовуються в технології, а також на можливості її застосування для дітей дошкільного віку. Важливо висвітлити переваги та потенційні труднощі у використанні технології в дитячому садку.

2. Розробка заняття: структуруйте заняття, враховуючи вікові особливості дітей, і забезпечте поетапний опис всіх дій. Чітко сформулюйте цілі заняття: які компетентності ви розвиватимете (предметно-практичну, технологічну, мистецько-творчу). Зазначте методи мотивації дітей до творчої праці та ідей для закріплення знань поза заняттям.

3. Аналіз компетентностей: оцініть, які конкретні вміння і навички діти здобувають, виконуючи художні та практичні завдання. Запропонуйте способи диференційованого підходу для підтримки розвитку різних компетентностей, що базуються на інтересах і здібностях дітей. Сформулюйте поради для вихователя щодо стимулювання дитячої активності та самостійності у творчих завданнях.

Рекомендована література

1. Гаращенко Л.В., Літченко О. Д. Художня праця як засіб формування предметно-практичної компетентності у дітей дошкільного віку.

- Освітологічний дискурс*. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. 2019. Вип. № 3–4 (26-27). С. 110–120.
2. Коломоєць Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої роботи. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоєцьстаття%20Т.Г.pdf>.
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
5. Новоселецька І.Е. Розвиток художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку в реаліях євроінтеграційних вимірів. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10.2/14.pdf>.
6. Половіна О.А. Мистецька освіта дошкільників: не відтворювати, а творити. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. №1 .2019. С. 15-22.
7. Сіваш Т.Д. Організація художньо-творчої діяльності дітей у контексті реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. URL : <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/769/005.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Художня праця – як спосіб розвитку творчих здібностей. URL : <http://ditsad.com.ua/info-d0/konsultac247.html>.
9. Штефан М. В. Зміст поняття художньо-продуктивної діяльності дітей старшого дошкільного віку. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. Вип. 47. С. 201-210.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ З ПАПЕРОМ. ВИТИНАНКА ТА ЇЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ДІТЬМИ

Завдання для самостійної роботи:

1.Виготовлення тематичної витинанки

Завершіть виготовлення витинанки, розпочатої на занятті (квітковий орнамент, тварину, святковий візерунок тощо). Дотримуючись техніки та рекомендацій, отриманих на занятті, підготуйте завершену роботу, додавши деталі або кольорові елементи за своїм вибором.

2.Розробка конспекту заняття, що передбачає виготовлення витинанки, для дітей:

На основі власного досвіду виготовлення витинанки створіть конспект заняття для дітей, яке вихователь може провести у ЗДО. У конспекті передбачте мету заняття, поетапний процес виготовлення витинанки, вікові особливості та методи мотивації дітей. Зазначте, як підтримувати безпеку під час роботи з ножицями та іншими інструментами.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Виготовлення тематичної витинанки: дотримуйтеся технік, отриманих на занятті, але додайте індивідуальні деталі, що роблять витинанку унікальною. Використовуйте якісний кольоровий або білий папір,

щоб витинанка виглядала акуратно. За бажанням, доповніть роботу декоративними елементами (кольоровим тлом, рамкою), щоб додати завершеності виробу.

2. Розробка конспекту заняття: підготуйте поетапний опис дій, який вихователь зможе легко використовувати на занятті з дітьми. Поясніть, як інтегрувати витинанку в тематику занять (наприклад, до свят або сезонів). Включіть методи підтримки інтересу дітей, підказки для індивідуальної допомоги.

Рекомендована література

1. Гаращенко Л.В., Літіченко О. Д. Художня праця як засіб формування предметно-практичної компетентності у дітей дошкільного віку. *Освітологічний дискурс*. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. 2019. Вип. № 3–4(26-27). С. 110–120.

2. Літіченко О. Гурток не для галочки. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №10. С. 45-48

3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.

4. Максимова О.О. Нетрадиційні техніки образотворчого мистецтва в роботі з дітьми дошкільного віку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2022. Випуск 1 (50). С. 182 - 185.

5. Половіна О.А. Дитина у світі мистецтва. *Дошкільне виховання*. №2. 2021 С. 3-8.

6. Рагозіна В.В., Очеретяна Н.В. Альбом для дитячої творчості та методичні рекомендації. Київ: Генеза, 2017. 48 с.

7. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.

8. Уроки праці в ДНЗ. URL : <http://ped-kopilka.com.ua/vospitateljam/uroki-truda-v-dou/index.htm>.

9. Шквиря Ж. Ю. Саморобки з паперу. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2011. 64 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: КУСУДАМА І КВІЛІНГ – ВИДИ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

Завдання для самостійної роботи:

1. Виготовлення виробу в техніці «кусудама» або «квілінг»: завершіть виготовлення прикраси, розпочатої на занятті. Дотримуючись технік складання або скручування, опрацьованих на занятті, створіть завершений виріб з додаванням власних деталей чи кольорів.

2. Презентація з історією та сучасними варіантами кусудами і квілінгу:

Підготуйте коротку презентацію (8-10 слайдів) про історію виникнення та сучасні варіанти технік кусудами і квілінгу. Включіть приклади простих

робіт, які можна виконати з дітьми, а також фото завершеного виробу, виготовленого вами.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Виготовлення елемента кусудами або квілінгу: працюючи над декоративним елементом, виберіть якісний папір, що підходить для складних форм (кусудами) або для скручування (квілінг). Приділіть увагу деталям, щоб кінцевий виріб виглядав акуратно. Додайте індивідуальні елементи, що підкреслюють ваш стиль і можуть стати натхненням для використання з дітьми.

2. Презентація з історією та сучасними варіантами кусудами і квілінгу: у презентації покажіть, як кусудами та квілінг розвивають дрібну моторику, терпіння та естетичний смак дітей. Додайте приклади зображень як історичних, так і сучасних варіантів цих технік, щоб студенти могли краще зрозуміти їхнє культурне значення. Поясніть, як можна адаптувати складні елементи для дітей, що стане основою для створення їхніх власних декоративних виробів.

Рекомендована література

1. Бас О. Креативні дітки: конструювання, квілінг, орігамі, аплікація, кірігамі, ліплення: для дітей дошк. та та мол. шк. віку. Львів, 2014. 123 с.
2. Літченко О. Гурток не для галочки. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №10. С. 45-48
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Максимова О.О. Нетрадиційні техніки образотворчого мистецтва в роботі з дітьми дошкільного віку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2022. Випуск 1 (50). С. 182 - 185.
5. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
6. Уроки праці в ДНЗ. URL : <http://ped-kopilka.com.ua/vospiteljam/uroki-truda-v-dou/index.htm>.
7. Шквиря Ж. Ю. Саморобки з паперу. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2011. 64 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ТЕХНІКА ТОРЦЮВАННЯ В РОБОТІ З ДІТЬМИ

Завдання для самостійної роботи:

1. Виготовлення композиції в техніці торцювання: завершіть виготовлення композиції, розпочатої на занятті. Використовуйте техніку торцювання з додаванням власних елементів та кольорів. Дотримуйтеся поетапного процесу створення композиції, щоб досягти об'ємності та акуратності роботи.

2. Аналіз техніки торцювання як інструменту розвитку дітей: складіть короткий аналіз (1-2 сторінки), в якому опишіть переваги техніки торцювання в роботі з дітьми. Розгляньте, як торцювання розвиває моторику, терпіння, акуратність і творче мислення дітей. Додайте конкретні приклади виробів, які можна адаптувати для занять з дошкільнятами, та поясніть, як ці вироби сприяють розвитку творчості дітей.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Виготовлення декоративної композиції в техніці торцювання: використовуйте різнокольоровий креповий папір або серветки для додання об'єму та кольору композиції. Дотримуйтесь акуратності під час торцювання, щоб кінцевий виріб виглядав охайно і цілісно. Додайте індивідуальні елементи або деталі, що підкреслюють оригінальність вашої роботи. Це може бути поєднання кількох кольорів або створення об'ємного фону для композиції.

2. Аналіз техніки торцювання: поясніть, як ця техніка підходить для розвитку дрібної моторики і терпіння, оскільки кожен елемент потребує уважного виконання. Наведіть приклади виробів, які можна зробити в техніці торцювання і які сподобаються дітям. Підкресліть важливість творчого процесу: як варіативність кольорів, форм і розмірів дає дітям можливість для самовираження. Додайте рекомендації для вихователів щодо безпечної роботи з інструментами і матеріалами для цієї техніки.

Рекомендована література

1. Бас О. Креативні дітки: конструювання, квілінг, орігамі, аплікація, кірігамі, ліплення: для дітей дошк. та та мол. шк. віку. Львів, 2014. 123 с.
2. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку "Радість творчості". Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Tokyo, 2022. P. 164-170.
4. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
5. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників : навчально-методичний посібник / укладач : Н.Г.Каньоса. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.
6. Уроки праці в ДНЗ. URL : <http://ped-kopilka.com.ua/vospitateljam/uroki-truda-v-dou/index.htm>.
7. Шквиря Ж. Ю. Саморобки з паперу. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2011. 64 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: РОБОТА З ТКАНИНОЮ. УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ВИШИВКА, ЇЇ СИМВОЛІЧНІСТЬ

Завдання для самостійної роботи:

1. Завершення вишивки з елементами українського орнаменту: завершіть створення зразка української народної вишивки, розпочатого на занятті. Використовуйте орнаментальні елементи, що мають символічне значення (наприклад, зображення калини, соняшника або хреста). Дотримуйтеся технік, відпрацьованих на занятті, додайте власні колірні акценти, дотримуючись традиційних або сучасних кольорових схем.

2. Есе на тему символічності української вишивки: напишіть коротке есе про символіку української народної вишивки, зосередивши увагу на орнаментах, використаних у вашій роботі. Включіть інформацію про походження символів, їхнє значення та роль у традиційній культурі. Опишіть, як ці знання можуть бути корисними у роботі з дошкільниками, формуючи в них культурні цінності та інтерес до народної творчості.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Завершення вишивки з елементами українського орнаменту: вибираючи орнаменти, пам'ятайте про традиційну символіку кольорів: червоний символізує любов і захист, чорний — землю, зелений — природу. Дотримуйтеся обраного стилю, але додайте індивідуальні деталі, що підкреслюють ваш творчий підхід. Слідкуйте за точністю та охайністю швів. Використовуйте якісні нитки, які не линяють, та тканину, що підходить для роботи, щоб кінцевий результат був акуратним.

2. Есе на тему символічності української вишивки: в есе зверніть увагу на різницю між символами у різних регіонах України, якщо це можливо. Наведіть конкретні приклади (калина, дубові листки, птахи), поясніть їхнє значення та походження. Зробіть висновок, як вихователь може використовувати українську вишивку як засіб культурного виховання дітей, що дозволяє їм пізнавати традиції свого народу та поважати культурну спадщину.

Рекомендована література

1. Агеєва О.В., Котелянець Ю.С. Художня праця : альбом для дітей старшого дошкільного віку. К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. 96 с.
2. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості”. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
3. Коломоєць Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої праці. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоєцьстаття%20Т.Г.pdf>.
4. Літченко О. Гурток не для галочки. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №10. С. 45-48
5. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Tokyo, 2022. P. 164-170.

6. Рагозіна В.В., Очеретяна Н.В. Альбом для дитячої творчості та методичні рекомендації. Київ: Генеза, 2017. 48 с.
7. Штефан М. В. Зміст поняття художньо-продуктивної діяльності дітей старшого дошкільного віку. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. Вип. 47. С. 201-210.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ТЕХНОЛОГІЯ МОКРОГО І СУХОГО ВАЛЯННЯ

Завдання для самостійної роботи:

1.Виготовлення декоративного виробу в техніці мокрого або сухого валяння: завершіть виготовлення декоративного виробу, розпочатого на занятті (наприклад, квітки, підвіски, фігурки тварин або прикраси). Додайте власні колірні рішення або деталі для оригінального вигляду виробу.

2.Порівняльний аналіз технік мокрого та сухого валяння: підготуйте короткий письмовий аналіз, в якому порівняйте обидві техніки валяння за такими критеріями: матеріали, інструменти, час виготовлення, можливості створення об'ємних деталей та можливість використання техніки з дошкільниками.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1.Виготовлення декоративного виробу в техніці мокрого або сухого валяння: для мокрого валяння використовуйте теплу воду з милом і якісну шерсть, що добре зчіплюється. Дотримуйтеся обережності, щоб уникнути розпушення волокон або нерівномірного валяння. Для сухого валяння використовуйте спеціальні голки різної товщини і губку для основи. Звертайте увагу на акуратність роботи, щоб уникнути поломок голок та травм. Додайте деталі або колірні акценти, щоб підкреслити індивідуальність виробу та продемонструвати свої творчі здібності.

2. Порівняльний аналіз технік мокрого та сухого валяння: опишіть переваги і недоліки обох технік. Наприклад, за допомогою мокрого валяння можна створити чудові картини, воно розвиває сенсорні навички, але вимагає води та мила; сухе валяння менш "брудне", але потребує обережності через гострі голки. Обґрунтуйте, яка техніка підходить для роботи з дітьми, враховуючи їх вік та рівень підготовки. Додайте рекомендації, як вихователь може організувати роботу з дітьми, щоб це було безпечно та цікаво.

Рекомендована література

1. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку "Радість творчості". Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
2. Літченко О. Гурток не для галочки. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №10. С. 45-48
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Tokyo, 2022. P. 164-170.

4. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.
5. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників : навчально-методичний посібник / укладач : Н.Г.Каньоса. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ВИРОБИ З АТЛАСНОЇ СТРІЧКИ. НИТКОВА ГРАФІКА

Завдання для самостійної роботи:

1. Створення виробу з атласної стрічки: завершіть створення виробу з атласної стрічки у техніці канзаші, розпочатого на занятті (наприклад, квітка, бантик, прикраса для волосся). Додайте елементи власного дизайну або інші декоративні деталі, щоб підкреслити оригінальність вашого виробу. Зверніть увагу на акуратність роботи, оскільки атласна стрічка потребує точності дій.

2. Ниткова графіка: створення композиції на картоні: створіть невелику композицію з ниткової графіки на картоні, використовуючи базові техніки, що вивчалися на занятті. Оберіть просту геометричну форму (зірка, квітка, серце) або створіть абстрактний візерунок. Додайте свої колірні рішення, щоб зробити виріб яскравим і виразним.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Створення виробу з атласної стрічки: вибирайте атласні стрічки, що добре тримають форму. Для склеювання використовуйте клейовий пістолет або прозорий клей, щоб робота виглядала акуратно. Зверніть увагу на техніку складання стрічки, щоб кінцевий виріб був об'ємним і привабливим. Додайте маленькі декоративні елементи (наприклад, намистинки або паєтки) для завершеного вигляду.

2. Ниткова графіка: створення композиції на картоні: використовуйте картон високої щільності та кольорові нитки, щоб створити чіткий і яскравий малюнок. Перед початком роботи нанесіть схему на картон і чітко визначте місця для проколів, щоб уникнути зайвих дірок. Працюйте повільно, контролюючи натяг нитки, щоб досягти рівномірного візерунка. Кінчики ниток ховайте ззаду для охайного вигляду.

Рекомендована література

1. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку "Радість творчості". Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
2. Коломоєць Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої роботи. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоєцьстаття%20Т.Г.pdf>.
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.

5. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників : навчально-методичний посібник / укладач : Н.Г.Каньоса. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.

6. Художня праця – як спосіб розвитку творчих здібностей. URL : <http://ditsad.com.ua/info-d0/konsultac247.html>.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ВИГОТОВЛЕННЯ М'ЯКИХ ІГРАШОК З РІЗНИХ МАТЕРІАЛІВ

Завдання для самостійної роботи:

1. Завершення виготовлення м'якої іграшки: завершіть виготовлення м'якої іграшки, розпочатої на занятті (наприклад, невеликий ведмедик, котик чи лялька). Дотримуйтеся техніки, розглянутої на занятті, і додайте власні декоративні елементи або аксесуари (наприклад, маленький шарф, бантик або гудзики). Зверніть увагу на акуратність і безпечність вашої роботи.

2. Опис матеріалів і технік для виготовлення м'яких іграшок: підготуйте короткий опис, в якому охарактеризуйте основні матеріали та техніки, що підходять для виготовлення м'яких іграшок для дошкільнят. Опишіть плюси і мінуси різних матеріалів, таких як фліс, фетр, вата, синтепон, і поясніть, як обрати найбезпечніший і найзручніший варіант для роботи з дітьми.

3. Ідеї для спільного виготовлення м'яких іграшок з дошкільниками: запропонуйте 2-3 ідеї для простих м'яких іграшок, які можна виготовити з дітьми (наприклад, маленькі фетрові тваринки або декоративні подушечки). Опишіть етапи роботи, враховуючи рівень складності для дошкільнят, і додайте рекомендації щодо організації безпечного процесу.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Завершення виготовлення м'якої іграшки: вибирайте матеріали, які легко прошиваються і не подразнюють шкіру, як фліс або фетр. Дотримуйтеся техніки дрібних рівних швів для акуратного результату. Якщо використовуєте нитки або декор, переконайтеся, що вони добре закріплені, щоб іграшка була безпечною для дітей. При оформленні іграшки обирайте деталі, які не мають гострих країв, легко тримаються і не відклеюються (наприклад, безпечні оченята, гудзики для дітей старшого віку, або вишиті елементи).

2. Опис матеріалів і технік для виготовлення м'яких іграшок: зверніть увагу на такі матеріали, як синтепон і вата для наповнення, оскільки вони є м'якими та зручними для створення різних форм. Опишіть різні техніки з'єднання деталей: ручне шиття, пришивання на машинці, або використання клею (в обмежених випадках). Проаналізуйте, який матеріал найбільш підходить для малих дітей: наприклад, фліс і фетр не осипаються і є більш зносостійкими для дитячих іграшок.

3. Ідеї для спільного виготовлення м'яких іграшок з дошкільниками: запропонуйте прості іграшки, які можна легко зшити або склеїти разом із дітьми, наприклад, маленького зайчика з флісу або фетрову пташку. Опишіть, як підготувати елементи заздалегідь для зручного процесу, де діти

можуть допомогти зі складанням та прикрашанням. Уточніть рекомендації для безпеки під час роботи з голками, ножицями чи клеєм, щоб кожен етап був доступним і безпечним для дітей.

Рекомендована література

1. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості”. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
2. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
3. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
4. Сіваш Т.Д. Організація художньо-творчої діяльності дітей у контексті реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. URL : <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/769/005.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
5. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників : навчально-методичний посібник / укладач : Н.Г.Каньоса. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: БІСЕРОПЛЕТІННЯ В РОБОТІ З ДІТЬМИ

Завдання для самостійної роботи:

1. Створення простого виробу з бісеру: завершіть виготовлення невеликого виробу з бісеру, розпочатого на занятті (наприклад, браслет, кільце або підвіска). Додайте унікальні елементи або кольірні рішення, щоб виріб був оригінальним.

2.Методичний опис виготовлення простих виробів з бісеру дітьми дошкільного віку: підготуйте короткий методичний опис виготовлення 2-3 простих виробів із бісеру з дітьми дошкільного віку. Включіть у опис вибір матеріалів, доступних для дошкільників (наприклад, великий бісер, спеціальні шнурки або дрiт із захисним покриттям) і вкажіть, як організувати безпечний процес роботи з дітьми.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1.Створення простого виробу з бісеру: для початкового етапу використовуйте великі, яскраві намистинки або бісер, які легко нанизуються на нитку або шнурок і не викликають труднощів. Виберіть просту техніку, якщ раніше не займались бісероплетінням. Додайте кілька кольорових елементів або форм.

2.Методичний опис виготовлення простих виробів з бісеру дітьми дошкільного віку: оберіть безпечні матеріали для дітей: бісер із закругленими краями, м'який шнурок або дрiт, який легко згинається і тримає форму. Поясніть правила безпеки при роботі з дрібними предметами: діти мають працювати під наглядом, щоб уникнути випадкового проковтування бісеру.

Зазначте, що дитині варто пропонувати прості зразки для виготовлення, що допомагають тренувати дрібну моторику та увагу. Щодо ідей, що зробити з дітьми, то варто розглянути найпростіші вироби, як-от браслети на резинці або кольорові ланцюжки з бісеру, що не вимагають складного плетіння. Це дозволяє дитині побачити швидкий результат своєї праці. Підготуйте шнурки або нитки з уже зав'язаним кінцем для легкого нанизування, а також надайте зразки виробів, які можна використовувати як орієнтир, допомагаючи дітям обирати кольори і форми для власних проєктів.

Рекомендована література

1. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості”. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
2. Коломоець Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої праці. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоецьстаття%20Т.Г.pdf>.
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
5. Сіваш Т.Д. Організація художньо-творчої діяльності дітей у контексті реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. URL : <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/769/005.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
6. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників : навчально-методичний посібник / укладач : Н.Г.Каньоса. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ДИТЯЧИЙ ДИЗАЙН. ТЕХНІКА «ДЕКУПАЖ»

Завдання для самостійної роботи:

1. Завершення декупажного виробу: завершіть декорування невеликого предмета у техніці декупаж (наприклад, скляної баночки, коробочки або дерев'яної підставки), розпочатого на занятті. Додайте декоративні елементи або візерунки на вибір, щоб надати виробу завершений вигляд. Особливу увагу приділіть акуратності накладання зображень і обробці поверхні.

2. Методичний опис заняття з декупажу для дітей дошкільного віку: підготуйте короткий методичний опис, як провести заняття з техніки декупаж із дітьми дошкільного віку. Опишіть процес вибору предметів для декору, підготовку матеріалів і створення простих візерунків. Розгляньте, як навчити дітей правильно користуватися клеєм і накладати зображення, щоб уникнути зморщування чи забруднення поверхні.

3. Підбірка ідей для дитячого декупажу: запропонуйте 2-3 ідеї для декупажних виробів, які можна створити з дошкільнятами (наприклад,

декорування картонних рамок для фото, обгортання коробочок серветками або оформлення пластикових стаканчиків). Опишіть етапи роботи і порекомендуйте матеріали, які найкраще підходять для роботи з дітьми.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Завершення декупажного виробу: використовуйте нетоксичний клей і матеріали, придатні для роботи з дітьми (наприклад, спеціальні дитячі декупажні клеї чи акрилові лаки на водній основі). Наносьте клей рівномірно тонким шаром, щоб уникнути зморщування зображення. Зверніть увагу на акуратне вирізання елементів та їх розташування на предметі. Використовуйте поролоновий валик або м'яку серветку, щоб розгладити зображення і видалити бульбашки повітря.

2. Методичний опис заняття з декупажу для дітей дошкільного віку: для занять із дошкільниками обирайте прості предмети та матеріали: серветки з великими малюнками, готові паперові шаблони або тканинні фрагменти. Опишіть, як підготувати зображення і як надавати дітям допомогу, щоб забезпечити рівне приклеювання. Зазначте, що варто обмежити кількість клею, щоб уникнути надмірного намокання і зморщування паперу.

3. Підбірка ідей для дитячого декупажу: рекомендується використовувати предмети з пласкою або трохи вигнутою поверхнею (наприклад, паперові тарілочки), які легко тримати в руках. Декупаж простих стаканчиків або баночок є цікавим для дітей і не вимагає складних маніпуляцій. Поясніть дітям, як працювати з пензликом, серветками чи папером, щоб виробляти акуратність у декоруванні. Підготуйте приклади виробів, які можуть надихнути дітей на творчість і допоможуть їм сприйняти етапи створення своїх виробів.

Рекомендована література

1. Бас О. Креативні дітки: конструювання, квілінг, орігамі, аплікація, кірігамі, ліплення: для дітей дошк. та та мол. шк. віку. Львів, 2014. 123 с.
2. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку "Радість творчості". Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Матвієнко С. І. Сучасні підходи до запровадження дошкільної дизайн-освіти. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*. 2019. Випуск 8. с. 252–255
5. Новоселецька І.Е. Розвиток художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку в реаліях євроінтеграційних вимірів. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10.2/14.pdf>.
6. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.
7. Уроки праці в ДНЗ. URL : <http://ped-kopilka.com.ua/vospitateljam/uroki-truda-v-dou/index.htm>.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ОФОРМЛЕННЯ ФОТОГРАФІЙ, КНИЖОК, БЛОКНОТІВ В ТЕХНІЦІ СКРАПБУКІНГ

Завдання для самостійної роботи:

1. Створення сторінки або обкладинки в техніці скрапбукінг: завершіть оформлення сторінки фотоальбому або обкладинки для блокнота в техніці скрапбукінг, розпочатої на занятті. Використайте декоративні елементи — вирізки, стікери, елементи з тканини, стрічки, щоб надати виробу завершений вигляд. Важливо зосередитися на деталях, композиції та гармонійному поєднанні кольорів.

2. Дослідження декоративних технік для скрапбукінгу: підготуйте невеличкий опис дослідження, в якому коротко охарактеризуйте 3-4 техніки та матеріали, що використовуються в скрапбукінгу (наприклад, ембосинг, використання мережива, тиснення, елементи з фоамірану). Опишіть особливості кожної техніки, її переваги та рекомендації для роботи з дошкільниками.

3. Розробка дизайну для дитячого проєкту скрапбукінгу: запропонуйте ідею дитячого проєкту в техніці скрапбукінг, який можна провести з дітьми (наприклад, створення маленької книжечки або декоративної рамки для фото). Розпишіть етапи виготовлення, враховуючи рівень складності для дошкільнят, підбір простих і безпечних матеріалів, а також елементи, які можуть підготувати самі діти (власні малюнки, наклейки тощо).

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Створення сторінки або обкладинки в техніці скрапбукінг: для основи обирайте щільний папір або картон, щоб виріб був міцним. Використовуйте нетоксичний клей або клейкі основи, що підходять для дітей. Слідкуйте, щоб кольори та текстури були гармонійними: обирайте відтінки, які доповнюють один одного. Особливу увагу приділіть розташуванню елементів на сторінці: намагайтеся створити центральний акцент (наприклад, фотографія), навколо якого розміщуються декоративні деталі.

2. Дослідження декоративних технік для скрапбукінгу: визначте техніки, які легкі у виконанні і доступні для роботи з дітьми (наприклад, використання яскравих наклейок, малювання або штампування). Опишіть кожну техніку коротко та додайте поради щодо використання безпечних матеріалів для дітей. Врахуйте можливість використання перероблених матеріалів (старі журнали, тканини), що сприятиме екологічному вихованню дітей.

3. Розробка дизайну для дитячого проєкту скрапбукінгу: рекомендуйте прості ідеї, як-от оформлення рамки для фото або обкладинки альбому, що можна декорувати великими елементами (наклейками, фігурками, стрічками). Розділіть процес на етапи: підготовка основи, вибір декоративних елементів, приклеювання та закріплення. Пропонуйте дітям активно брати участь у виборі кольорової гами, виборі прикрас, а також підготовці елементів декору. Таке завдання допоможе дітям розвивати смак і творчі здібності.

Рекомендована література

1. Бас О. Креативні дітки: конструювання, квілінг, орігамі, аплікація, кірігамі, ліплення: для дітей дошк. та та мол. шк. віку. Львів, 2014. 123 с.
2. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості”. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
3. Коломоець Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої праці. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоецьстаття%20Т.Г.pdf>.
4. Літченко О. Гурток не для галочки. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №10. С. 45-48
5. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
6. Матвієнко С. І. Сучасні підходи до запровадження дошкільної дизайн-освіти. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*. 2019. Випуск 8. с. 252–255
7. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ВИГОТОВЛЕННЯ ІГРАШОК ТА КВІТІВ З ФОАМІРАНУ

Завдання для самостійної роботи:

1. Завершення виробу з фоамірану: завершіть виготовлення невеликої іграшки або квітки з фоамірану, розпочатої на занятті. Використовуйте доступні інструменти для надання форми (ножиці, клей, праска для нагрівання деталей) і декоративні елементи (стрічки, намистинки). Зробіть виріб акуратним і придатним для демонстрації дітям.

2. Методичні рекомендації з виготовлення виробів із фоамірану для дітей дошкільного віку: підготуйте короткий методичний опис з порадами для роботи з фоаміраном із дітьми дошкільного віку. Опишіть безпечні методи нагрівання, формування та з'єднання деталей. Додайте поради щодо вибору простих форм і технік, які діти можуть освоїти, зокрема вирізання та складання елементів.

3. Розробка проєкту дитячого виробу з фоамірану: запропонуйте ідею простого виробу з фоамірану, який можна виготовити разом із дітьми (наприклад, маленьку квітку, зірочку, метелика або мордочку тваринки). Опишіть, як розділити процес виготовлення на прості етапи, щоб діти могли самостійно виконати більшість дій, як-от вирізання форм або приклеювання.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Завершення виробу з фоамірану: використовуйте інструменти, що дають змогу створити чіткі й акуратні лінії та вигини. Для додаткового

об'єму фоаміран можна злегка нагріти праскою або феном, щоб надати виробу реалістичної форми.

2.Методичні рекомендації з виготовлення виробів із фоамірану для дошкільнят: використовуйте яскравий, більш товстий фоаміран, який легше тримати та вирізати маленькими руками. Поясніть дітям, як правильно працювати з ножицями та клеєм, щоб уникнути пошкодження матеріалу. Пропонуйте дітям прості форми та базові кольори для легшого сприйняття і привабливості. Поясніть, як підібрати кольори та форми, які пасують один до одного, розвиваючи смак і увагу дітей до деталей. Звертайте увагу на безпеку: діти повинні працювати під наглядом дорослих, особливо під час роботи з нагрівальними приладами. Радьте обирати прості деталі, щоб уникнути складного складання.

3. Розробка проєкту дитячого виробу з фоамірану: вибирайте вироби з фоамірану, які легко скласти (квітки, маленькі іграшки), з обмеженою кількістю деталей. Рекомендуйте дітям брати участь у виборі кольорів і форми. Розділіть виготовлення на прості етапи: вирізання основи, приклеювання великих елементів, додавання декоративних деталей (як-от очі, носи, пелюстки). Такий підхід допоможе дітям усвідомити послідовність роботи, розвиваючи моторику та самостійність.

Рекомендована література

1. Альбом для дитячої творчості та методичні рекомендації / В.В.Рагозіна, Н.В.Очеретяна. Київ: Генеза, 2017. 48 с.
2. Бас О. Креативні дітки: конструювання, квілінг, орігамі, аплікація, кірігамі, ліплення: для дітей дошк. та та мол. шк. віку. Львів, 2014. 123 с.
3. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості”. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
4. Гаращенко Л.В., Літченко О. Д. Художня праця як засіб формування предметно-практичної компетентності у дітей дошкільного віку.*Освітологічний дискурс*. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. 2019. Вип. № 3–4(26-27). С. 110–120.
5. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
6. Сіваш Т.Д. Організація художньо-творчої діяльності дітей у контексті реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. URL : <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/769/005.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
7. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.
8. Федорович А., Савченко Л. Конструювання як засіб розвитку мислення дітей дошкільного віку. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/216688/216713> (Дата звернення: 22.05.2021).

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: ПЛЕТІННЯ З ПАПЕРОВОЇ ЛОЗИ

Завдання для самостійної роботи:

1. Завершення плетеного виробу: завершіть виготовлення невеликого плетеного виробу з паперової лози, розпочатого на занятті (наприклад, кошика, підставки або декоративного елемента). Приділіть увагу рівномірності та щільності плетіння, додайте декоративні елементи, якщо необхідно (наприклад, стрічки, фарбування). Завдання має на меті підготувати готовий, акуратний виріб, який можна використати як приклад для роботи з дітьми.

2. Вивчення методів підготовки паперової лози та їх застосування в роботі з дітьми: підготуйте опис (1-2 сторінки) методів підготовки паперової лози для плетіння: способи нарізання, скручування та фарбування паперових трубочок. Зосередьтеся на рекомендаціях, як адаптувати ці етапи для занять із дітьми, щоб процес був безпечним і доступним. Пропишіть, як навчити дітей основам роботи з паперовою лозою (наприклад, як правильно скручувати та фарбувати).

3. Розробка проєкту плетеного виробу для дітей дошкільного віку: запропонуйте ідею невеликого проєкту з плетіння, який можна реалізувати разом із дошкільниками (наприклад, плетену підставку для олівців, маленький кошик або декор для свята). Розпишіть етапи роботи, враховуючи рівень складності для дітей, і дайте поради, які частини виробу діти можуть виготовити самостійно (наприклад, фарбування трубочок, плетіння простої основи) та які частини потребують допомоги дорослого.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Завершення плетеного виробу: зосередьтеся на акуратності плетіння та стійкості конструкції. Використовуйте нетоксичні фарби для надання кольору лозі, щоб готовий виріб був безпечним для дітей. Якщо передбачено декоративне фарбування, застосовуйте легкий шар фарби, щоб зберегти текстуру лози. Зверніть увагу на підготовку трубочок: щільно скручені трубочки сприяють міцності виробу. Для закріплення виробу використовуйте клей на водній основі або інші безпечні матеріали.

2. Вивчення методів підготовки паперової лози та їх застосування в роботі з дітьми: вибирайте м'який папір для скручування, який легко обробляти і фарбувати. Опишіть прості способи виготовлення трубочок, адаптовані для роботи з дітьми, і рекомендації щодо фарбування та висушування трубочок у безпечний спосіб. Рекомендуйте найпростіші техніки плетіння для дітей, наприклад, плетіння навколо шаблону або просте колове плетіння, щоб діти могли впевнено виконувати базові етапи роботи.

3. Розробка проєкту плетеного виробу для дітей дошкільного віку: вибирайте проєкти, які мають просту структуру, що дозволяє дітям працювати самостійно. Наприклад, основа плетеного виробу може бути підготовлена дорослим, а діти можуть додавати окремі декоративні елементи або прикрашати готову форму. Враховуйте можливість застосування інших прикрас, таких як стрічки, гудзики або прості малюнки, які діти можуть

самостійно додавати. Це допоможе зацікавити дошкільнят у процесі плетіння та розвинути їхні навички координації та креативності.

Рекомендована література

1. Бас О. Креативні дітки: конструювання, квілінг, орігамі, аплікація, кірігамі, ліплення: для дітей дошк. та та мол. шк. віку. Львів, 2014. 123 с.
2. Коломоєць Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої праці. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоєцьстаття%20Т.Г.pdf>.
3. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
5. Сіваш Т.Д. Організація художньо-творчої діяльності дітей у контексті реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. URL : <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/769/005.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
6. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.
7. Федорович А., Савченко Л. Конструювання як засіб розвитку мислення дітей дошкільного віку. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/216688/216713>

ТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ: КОНСТРУКТИВНО-МОДЕЛЮВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ. КАЛЕЙДОСКОП СВОЇМИ РУКАМИ. ПОРОБКИ З ПРИРОДНОГО ТА ПОКИДЬКОВОГО МАТЕРІАЛУ

Завдання для самостійної роботи:

1. Експериментальне виготовлення власного унікального калейдоскопа з нестандартними матеріалами: завершіть виготовлення калейдоскопа своїми руками. Додайте власні декоративні елементи, щоб зробити калейдоскоп унікальним. Після виготовлення зробіть короткий опис процесу, зазначте труднощі, які виникли під час роботи з новими матеріалами, і як такі елементи можна адаптувати для занять з дітьми.

2. Розробка міні-проекту для дітей: «Калейдоскоп природи»: запропонуйте проект, у якому діти створюють простий «калейдоскоп природи», використовуючи природні матеріали: сухе листя, маленькі гілочки, насіння, пелюстки тощо. Оформіть інструкцію для дошкільників: як зібрати матеріали, створити «віконечка», через які буде видно природний калейдоскоп, і як закріпити елементи. Опишіть, як організувати роботу в групах, щоб діти могли обмінюватися своїми «калейдоскопами» і спостерігати за різноманіттям кольорів та текстур.

3.Робота з покидьковими матеріалами: органайзер для дрібниць із «сміттєвих» скарбів: створіть органайзер для дрібниць з використанням покидькових матеріалів (наприклад, картонних туб, коробочок, кришечок, тканинних клаптів). Продумайте, як зібрані деталі можуть стати корисним і привабливим виробом, який легко повторити з дітьми. Додайте елементи декору, щоб показати можливість творчого підходу до екологічного виховання: діти можуть додатково прикрасити готовий виріб, розвиваючи уяву й навички роботи з різними фактурами.

Методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи:

1. Експериментальне виготовлення власного унікального калейдоскопа: працюючи з альтернативними матеріалами, зважайте на їх безпеку та доступність для дітей. Протестуйте можливості кожного матеріалу для передачі кольорів та світла. Поясніть, як діти можуть експериментувати з матеріалами вдома, використовувати наявні речі для створення різних ефектів у калейдоскопі.

2.Розробка міні-проєкту «Калейдоскоп природи»: обирайте безпечні природні матеріали, які легко обробляються і не крихкі (листя, квіти). Поясніть дітям важливість дбайливого ставлення до природи. Сформуйте етапи так, щоб кожна дитина самостійно могла зібрати матеріали, сконструювати свій калейдоскоп і поділитися результатом з іншими.

3. Робота з покидьковими матеріалами: вкажіть, які матеріали легко використовувати в роботі з дітьми (наприклад, чисті паперові туби, пластикові кришечки). Рекомендуйте додати колективний елемент: діти можуть об'єднувати свої вироби в один великий органайзер для групи. Такий підхід сприятиме розвитку організаційних навичок і вмінню працювати в команді.

Рекомендована література

1. Борщ Р.М., Самойлик Д.В. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості”. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
2. Максимова О. О. Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. *Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
3. Матвієнко С.І. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
4. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. Харків: Основа, 2007. 112 с.
5. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників : навчально-методичний посібник / укладач : Н.Г.Каньоса. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.
6. Федорович А., Савченко Л. Конструювання як засіб розвитку мислення дітей дошкільного віку. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/216688/216713>

ТЕМА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАЦІ В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ. ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНОЇ, ТЕХНОЛОГІЧНОЇ, МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ ТА ПОЗА ЗАНЯТТЯМИ

Завдання для індивідуальної роботи:

Створення практичного посібника для вихователя: розробіть короткий посібник (5-7 сторінок), у якому представлено добірку сучасних технологій та інструментів для художньої діяльності з дітьми дошкільного віку. Опишіть кожну технологію, наведіть конкретні приклади завдань, які можна виконати з її використанням, а також поради щодо підготовки та організації роботи.

Методичні рекомендації до виконання завдань індивідуальної роботи:

Зробіть акцент на практичності порад. Пам'ятайте, що посібник має бути зрозумілим та зручним для використання вихователем без спеціальної підготовки. Використовуйте зрозумілі для вихователя терміни та покрокові інструкції. Додавайте ілюстрації або фотографії, щоб полегшити розуміння технологій та ідей для завдань.

Рекомендована література

1. Гаращенко Л.В., Літченко О. Д. Художня праця як засіб формування предметно-практичної компетентності у дітей дошкільного віку. *Освітологічний дискурс*. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. 2019. Вип. № 3–4 (26-27). С. 110–120.
2. Коломоєць Т.Г. Розвиток творчості дітей дошкільного віку на заняттях з художньої праці. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/710229/7/Коломоєцьстаття%20Т.Г.pdf>.
3. Максимова О. О. *Рукоділля в роботі з дітьми дошкільного віку. Science, innovations and education: problems and prospects : the 8 th International scientific and practical conference*. Токуо, 2022. Р. 164-170.
4. Матвієнко С.І. *Художня праця та основи дизайну : навч. посіб.* Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
5. Новоселецька І.Е. Розвиток художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку в реаліях євроінтеграційних вимірів. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10.2/14.pdf>.
6. Половіна О.А. Мистецька освіта дошкільників: не відтворювати, а творити. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. №1 .2019. С. 15-22.
7. Сіваш Т.Д. Організація художньо-творчої діяльності дітей у контексті реалізації наступності дошкільної та початкової освіти. URL : <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/769/005.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Штефан М. В. Зміст поняття художньо-продуктивної діяльності дітей старшого дошкільного віку. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. Вип. 47. С. 201-210.